

1. pielikums

Dabas aizsardzības pārvaldes
 zālāju pilotprogrammas "ZIEDU PĻAVAS" nolikumam

LIKMES
 minimālajiem (obligātajiem) apsaimniekošanas pasākumiem
 kombinētajā pieejā

Nr.p.k.	Apsaimniekošanas pasākums	Vienība	Summa (euro)
1.	Pļaušana, zaļās masas savākšana	ha	98
2.	Nogaiņšana ar slodzi līdz 1 liellopu vienībām uz ha	ha	86
3.	Gaiņšana atālā	ha	86
4.	Papildus zāles pļaušana ar trimmeri/izkapti, novākšana (mazas platības, m ²)	cilvēkstunda	9
5.	Sūnu ecēšana	ha	23
6.	Krūmu nociršana, novākšana (t.sk. no pļavas malām)	ha	500
7.	Atvašu pļaušana ar trimmeri	stunda	20
8.	Šļūkšana (kurmjū rakumu līdzināšana)	ha	30
9.	Risu, meža cūku rakumu līdzināšana (diskošana, frēzēšana)	ha	47
10.	Sēklu zāles/siena ieklāšana (siena/zāles izkliešana)	cilvēkstunda	9
11.	Augsnes sagatavošana (frēzēšana diskošana) pirms BVZ sēklu sējas	ha	47
12.	Pievelšana	ha	23
13.	Roku darbs (piemēram, piebarošanas vietu sakopšana, mēsļu novākšana)	cilvēkstunda	9
14.	Vieglā traktortehnika	traktorstunda	29
15.	Hidromanipulators ar piekabi (iekrāvējs, piemēram celmu savākšanai un aizvešanai)	traktorstunda	29

3. pielikums

Dabas aizsardzības pārvaldes
 zālāju pilotprogrammas "ZIEDU PĻAVAS" nolikumam

Zālāju sagrupēšana, izvērtējot pēc saturiskajiem kritērijiem

1. No mērķa platības (675 ha) pirmos 300 ha atlasa pēc zālāju **platības kritērija**:
 - 1.1. prioritāri atlasa zālājus ar lielāko platību;
 - 1.2. kā nākamos atlasa tā paša apsaimniekotāja pārējos programmai atbilstošos zālājus, ja apsaimniekotāja pieteikto zālāju platība nepārsniedz 30 ha. Ja apsaimniekotāja pieteikto zālāju platība pārsniedz platības limitu (30 ha), tad DAP, iespēju robežās konsultējoties ar apsaimniekotāju, kā nākamos atlasa tā paša apsaimniekotāja piemērotākos zālājus, nepārsniedzot atbalsttiesīgās platības limitu (30 ha).
 - 1.3. atlasītos zālājus grupē 6 kvalitātes līmeņos atbilstoši sākotnējās zālāju apzināšanas vērtējumam. Lai novērstu neproporcionālu sadalījumu, piemēro maksimālo platības sliekšni katrā kvalitātes līmenī (1. tabula). Sasniedzot šo sliekšni, attiecīgajā kvalitātes līmenī zālājus pārtrauc atlasīt, bet atlasī turpina pārējos kvalitātes līmeņos, līdz sasniedz 300 ha kopējo platību.

1. tabula

Stāvoklis 1	Stāvoklis 2	Stāvoklis 3	Stāvoklis 4	Stāvoklis 5	Stāvoklis jāprecizē
Kvalitātes līmeņa limits:					
100 ha	100 ha	100 ha	70 ha	70 ha	100 ha
Kritērija limits 300 ha					

2. Nākamos 100 ha atlasa zālājus, kuri robežojas ar **ES nozīmes zālāju biotopu**¹:
 - 2.1. no zālājiem, kas robežojas ar ES nozīmes zālāju biotopu, prioritāri atlasa zālājus ar lielāko platību;
 - 2.2. atlasītos zālājus grupē 6 kvalitātes līmeņos atbilstoši sākotnējās zālāju apzināšanas vērtējumam. Piemēro maksimālo platības sliekšni katrā kvalitātes līmenī, ņemot vērā iepriekšējā kritērijā atlasītās platības (2. tabula);
 - 2.3. ja nav pietiekams daudzums ar kritērijam atbilstošām platībām, tad vērtēšanu turpina saskaņā ar nākamo kritēriju.

2. tabula

Stāvoklis 1	Stāvoklis 2	Stāvoklis 3	Stāvoklis 4	Stāvoklis 5	Stāvoklis jāprecizē (nav apsekots)
Kvalitātes līmeņa limits:					
110 ha	110 ha	110 ha	80 ha	80 ha	110 ha
Kritērija limits 400 ha					

3. Nākamos 100 ha atlasa pēc **apsaimniekošanas veida**:
 - 3.1. prioritāri atlasa ganības ar lielāko platību;
 - 3.2. atlasītos zālājus grupē 6 kvalitātes līmeņos atbilstoši sākotnējās zālāju apzināšanas vērtējumam. Piemēro maksimālo platības sliekšni katrā kvalitātes līmenī, ņemot vērā iepriekšējos kritērijos atlasītās platības (3. tabula);
 - 3.3. ja nav pietiekams daudzums ar kritērijam atbilstošām platībām, tad vērtēšanu turpina saskaņā ar nākamo kritēriju.

3. tabula

Stāvoklis 1	Stāvoklis 2	Stāvoklis 3	Stāvoklis 4	Stāvoklis 5	Stāvoklis jāprecizē (nav apsekots)
Kvalitātes līmeņa limits:					
110 ha	110 ha	110 ha	90 ha	90 ha	110 ha
Kritērija limits 500 ha					

¹ Zālājs piekļaujas biotopam vai atrodas līdz 100 m attālumā.

4. Nākamās 50 ha atlasas pēc **reģionālās daudzveidības:**

- 4.1. atlasas zālājus no Latvijas reģioniem (Kurzeme, Latgale, Vidzeme, Zemgale) ar mazāku pārstāvētības īpatsvaru (ha) atlasītajos zālājos;
- 4.2. attiecīgajā reģionā prioritāri atlasas zālājus ar lielāko platību;
- 4.3. atlasītos zālājus grupē 6 kvalitātes līmeņos atbilstoši sākotnējās zālāju apzināšanas vērtējumam. Piemēro maksimālo platības sliekšni katrā kvalitātes līmenī, ņemot vērā iepriekšējos kritērijos atlasītās platības (4. tabula).

4. tabula

Stāvoklis 1	Stāvoklis 2	Stāvoklis 3	Stāvoklis 4	Stāvoklis 5	Stāvoklis jāprecizē (nav apsekots)
Kvalitātes līmeņa limits:					
120 ha	120 ha	120 ha	100 ha	100 ha	120 ha
Kritērija limits 550 ha					

5. Nākamās 50 ha atlasas pēc **platību daudzveidības:**

- 5.1. lai programmā veicinātu zālāju platību daudzveidību, tiecas uz šādu proporciju (5. tabula):

5. tabula

0,1 – 1 ha	1,1 – 3 ha	3,1 – 10 ha	Vairāk nekā 10 ha
Līdz 25 dalībnieki	Līdz 25 dalībnieki	Līdz 25 dalībnieki	Līdz 25 dalībnieki
Kritērija limits 600 ha			

- 5.2. identificē kategoriju ar vismazāko atlasīto dalībnieku skaitu un tajā atlasas nākamo zālāju;
 - 5.3. attiecīgajā platību kategorijā prioritāri atlasas zālājus, kuri robežojas ar ES nozīmes zālāju biotopu, sākot ar lielāko platību. Ja šādu zālāju nav tad prioritāri atlasas zālājus ar lielāko platību attiecīgajā kategorijā.
6. Atlikušos (vismaz 75 ha) atlasas, līdzsvarojot iepriekšējos saturiskajos kritērijos atlasīto zālāju daudzveidību, vienlaikus nodrošinot atbilstību Projekta finansiālajai un administratīvajai kapacitātei (budžeta un cilvēkresursu ietvaram programmas īstenošanai).
 7. Kvalitātes līmenī zālāju atlasī izbeidz tiklīdz pievieno zālāju, ar kura platību kvalitātes līmeņa limits ir sasniegts un/vai vienlaicīgi pārsniegts.
 8. Pietuvojoties kritērija limitam, nākamo atbilstošo zālāju atlasas, ja tā platības daļa līdz robežvērtības sasniegšanai ir lielāka nekā platības daļa, kura pārsniedz robežvērtību. Pretējā gadījumā zālāju atlasī saturiskajā kritērijā izbeidz.

4. pielikums

Dabas aizsardzības pārvaldes
 zālāju pilotprogrammas "ZIEDU PĻAVAS" nolikumam

Kritēriji sākotnējās zālāju apzināšanas vērtējumam

- Sākotnējās zālāju apzināšanas vērtējumu nosaka vienīgi ar mērķi programmā uzņemt zālājus ar dažādu sākotnējo kvalitāti, kas vēlāk ļaus izdarīt secinājumus par programmas piemērotību dažādiem zālāju kvalitātes līmeņiem. Augstāks punktu skaits šajā vērtējumā negarantē iespēju prioritāri tikt uzņemtam programmā, bet ļauj sagrupēt pieteikumus sākumstāvokļa līmeņos.
- Sākotnējās zālāju apzināšanas vērtējumu nosaka, ņemot vērā:
 - zālāja struktūras vērtējumu;
 - dabiskam zālājam raksturīgu augu sugu skaitu (indikatorsugas un raksturojošās sugas, kas noteiktas DAP 2013. gadā izdotajā Bioloģiski vērtīgu zālāju kartēšanas metodikā;
- Sākotnējās zālāju apzināšanas vērtējumu izsaka punktos, summējot zālāja struktūru vērtējumu un sugu vērtējumu.
- Sākotnējās zālāju apzināšanas vērtēšanā izmanto datus no DDPS "Ozols", citām valsts informācijas sistēmām un/vai iegūtus zālāju klātienē apsekošanā.
- Ja DAP rīcībā par zālāju nav pietiekamas informācijas sākotnējās zālāju apzināšanas novērtēšanai, tad vērtēšanas procesā zālāju klasificē ar statusu "sākumstāvoklis jāprecizē".

I. Zālāja struktūru vērtējums

EKSPANSĪVĀS SUGAS	Ekspansīvās sugas dominē vairāk kā 30% no zālāja platības	Ekspansīvās sugas dominē 11 – 30% no zālāja platības	Ekspansīvo sugu nav, vai tās dominē līdz 10% no platības
	-30	-10	20
INVAZĪVĀS SUGAS	Invazīvās sugas dominē vairāk kā 10% no zālāja platības	Invazīvās sugas zālājā sastopamas vietām vai dominē līdz 10% no zālāja platības	Invazīvo sugu nav
	-20	-10	5
AIZAUGUMS AR KRŪMIEM	Aizaugums ar krūmiem virs 25% no zālāja platības	Aizaugums ar krūmiem līdz 25% no zālāja platības	Aizauguma ar krūmiem un atvasēm nav
	-20	-10	10
KŪLA	Vienlaidus kūlas slānis vairāk kā 20% no zālāja platības.	Vienlaidus kūlas slānis vietām, līdz 20% no zālāja platības	Vienlaidus kūlas slāņa nav
	-20	-10	10
CITAS NEGATĪVAS IETEKMES (risas, mēslu kaudzes, piesārņojums, piebarošanas vietas, būves, krautuves, dedzināšana u.c.)	Ietekme lielāka par 25% no zālāja platības	Ietekme robežās līdz 25% no zālāja platības	Negatīvu ietekmju nav
	-20	-10	10

II. Zālāja sugu vērtējums

- Zālāja sugu vērtējumu veido zālājā konstatēto indikatoraugu un raksturojošo sugu skaita summa.
- Par katru konstatēto indikatoraugu piešķir 2 punktus, bet par katru raksturojošo sugu – 1 punktu.

3. Zālāja sugu vērtējumam izmanto sarakstu, kas iekļauts Bioloģiski vērtīgu zālāju kartēšanas metodikā, BVZ inventarizācijas anketā sugu daļā (<https://www.daba.gov.lv/lv/media/4549/download>).

5. pielikums

Dabas aizsardzības pārvaldes
 zālāju pilotprogrammas "ZIEDU PĻAVAS" nolikumam

LĪGUMS Nr. ...

Par dalību zālāju programmā "ZIEDU PĻAVAS"

Siguldā,

*Līguma datums ir pēdējā pievienotā drošā elektroniskā paraksta un laika zīmoga datums

Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk - DAP), tās ... personā, kurš rīkojas saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 6. punktu un 8.2. apakšpunktu, no vienas puses, un

Vārds Uzvārds / Firma (turpmāk - Apsaimniekotājs) personas kods ... / tās ... personā, kurš rīkojas saskaņā ar ..., no otras puses,

(DAP un Apsaimniekotājs kopā vai atsevišķi – Līdzēji un Līdzējs)

DAP īstenotajā Eiropas Savienības LIFE programmas līdzfinansētajā projektā Nr. LIFE19 IPE/LV/000010 „Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija” – LIFE-IP LatViaNature (turpmāk – Projekts),

aktivitātē C.4.2. zālāju pilotprogrammā "ZIEDU PĻAVAS" (turpmāk – Programma), pamatojoties uz DAP 2022. gada ... lēmumu Nr. ...

savstarpēji vienojoties, noslēdz šādu līgumu (turpmāk – Līgums):

I. Līguma priekšmets

- Atbilstoši Līgumam Apsaimniekotājs piedalās Programmā **[uz rezultātu balstītā pieejā**, apņemoties apsaimniekot zemāk minēto(-os) zālāju(-us), brīvi izvēloties apsaimniekošanas pasākumus (nav noteiktas konkrētas apsaimniekošanas darbības).] **[kombinētā pieejā**, apņemoties zemāk minētajā(-os) zālājā(-os) izpildīt noteiktus minimālos (obligātos) apsaimniekošanas pasākumus saskaņā ar zālāja apsaimniekošanas plānu (turpmāk – ZAP).]
- Informācija par zālāju(-iem) noteikta šajā punktā un kartē (1. pielikums) (turpmāk atsevišķi vai kopā – Zālājs vai Zālāji):

Identifikācijas Nr. (ja vairāki)	Kadastra apzīmējums	Lauku bloka Nr. (ja ir)	Platība (ha)	Apsaimniekotāja statuss (īpašnieks, lietotājs, cits)
1. zālājs				
2. zālājs				
3. zālājs				
Piezīmes	<i>Piemēram, ja lietotājs, norāda zālāja lietošanas līguma datumu un Nr.</i>			

- Apsaimniekotājs piedalās Programmā **četrus gadus**, proti, no 2023. gada ... līdz 2026. gada ...

II. Līdzēju tiesības un pienākumi

- Apsaimniekotājam ir šādi pienākumi:
 - uzlabot Zālāja bioloģisko daudzveidību, pielietojot savas zināšanas un pieredzi;

- 4.2. pirmajā (2023.) gadā pirms uzsākt apsaimniekot Zālāju, to saskaņot ar DAP (lai DAP varētu novērtēt Zālāja sākumstāvokli);
- 4.3. uzskaitīt īstenotos Zālāja apsaimniekošanas pasākumus;
- 4.4. **[Kombinētajā pieejā:** informēt DAP par katra ZAP noteiktā minimālā (obligātā) apsaimniekošanas pasākuma izpildi 5 (piecu) kalendāra dienu laikā pēc tā pabeigšanas, kā arī sniegt papildu informāciju (piemēram, fotogrāfijas) pēc DAP pieprasījuma;]
- 4.5. piedalīties Projektā organizētās mācībās par zālāju bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un pēc DAP ierosinājuma dalīties ar savu Programmā gūto pieredzi pasākumos vismaz vienu dienu gadā;
- 4.6. reizi gadā (aptuveni viena diena) veikt ikgadējo monitoringu Zālāja dabas daudzveidības novērtēšanai (turpmāk – ikgadējais monitorings) atbilstoši monitoringa metodikai;
- 4.7. pēc DAP pieprasījuma DAP noteiktā termiņā precizēt atskaiti par Zālāju, ja DAP tajā ir konstatējis nepilnības vai neprecizitātes;
- 4.8. normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos saņemt normatīvajos aktos noteiktās atļaujas attiecīgo apsaimniekošanas pasākumu īstenošanai;
- 4.9. veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu jebkādas interešu konfliktu apstākļus, kas ietekmē vai var ietekmēt Līguma neatkarīgu un objektīvu izpildi;
- 4.10. nekavējoties informēt DAP par jebkuru situāciju, kas Līguma izpildes laikā ir radījusi, rada vai var izraisīt interešu konfliktu, kā arī atbilstoši DAP norādījumiem rīkoties, lai interešu konflikta situāciju novērstu;
- 4.11. atmaksāt jebkuru DAP pienākošos maksājumu 10 (desmit) darbdienu laikā pēc DAP paziņojuma saņemšanas uz DAP paziņojumā norādīto Valsts kases kontu.
5. Apsaimniekotājam ir šādas tiesības:
 - 5.1. pieprasīt un saņemt DAP nodrošināta sertificēta zālāju biotopu eksperta konsultācijas Zālāja apsaimniekošanas jautājumos;
 - 5.2. būt klāt DAP un/vai tās autorizētas personas veiktajā Zālāja monitoringā.
6. No Līguma noslēgšanas brīža līdz 2028. gada 31. decembrim, Projekta ietvaros, DAP un/vai tās autorizētai personai ir tiesības, par to iepriekš informējot Apsaimniekotāju, neierobežotu skaitu reižu apmeklēt Zālāju, lai veiktu Zālāja monitoringu (tai skaitā, Zālāja sākumstāvokļa novērtējumu).
7. Parakstot Līgumu, Apsaimniekotājs atļauj DAP un/vai tās autorizētai personai neierobežotu skaitu reižu piekļūt un apmeklēt Zālāju saistībā ar Līguma izpildi. Apsaimniekotājs piekrīt palīdzēt un sadarboties ar DAP un/vai tās autorizētu personu šādu apmeklējumu īstenošanā.
8. DAP ir tiesības aktualizēt monitoringa metodiku.
9. DAP ir šādi pienākumi:
 - 9.1. līdz 2023. gada 31. jūlijam novērtēt Zālāja sākumstāvokli un par rezultātu informēt Apsaimniekotāju;
 - 9.2. izsniegt Apsaimniekotājam monitoringa metodiku līdz 2023. gada 31. jūnijam un nodrošināt iespēju Apsaimniekotājam saņemt apmācības un/vai konsultācijas par tās pielietošanu;
 - 9.3. savlaicīgi iesniegt Apsaimniekotājam aktualizētu monitoringa metodiku, ja tādu izstrādā;
 - 9.4. nodrošināt sertificēta zālāju biotopu eksperta piesaisti Līguma 5.1. un 33. punkta izpildei.
10. **[Kombinētajā pieejā:** Līdz 20. jūnijam DAP sadarbībā ar Apsaimniekotāju izstrādā un, balstoties uz iepriekšējā ikgadējā monitoringa rezultātiem, katru gadu aktualizē ZAP, kurā vienojas par minimālajiem (obligātajiem) apsaimniekošanas pasākumiem.]
11. Monitoringa metodika un tās aktualizētā redakcija kļūst saistoša Apsaimniekotājam no brīža, kad tā ir nosūtīta uz Apsaimniekotāja e-pasta adresi.
12. Apsaimniekotājs apņemas nekavējoties, ne vēlāk kā 1 (vienas) darbdienu laikā, informēt DAP par jebkādiem sarežģījumiem, kas rodas Līguma izpildes laikā un var apdraudēt Apsaimniekotāja uzņemto saistību izpildi, tai skaitā, bet ne tikai, informēt par Zālāja atsavināšanu, **[ja apsaimniekotājs ir lietotājs:** Zālāja lietošanas līguma izmaiņām,] iespējamiem un paredzamiem kavējumiem Līguma izpildē un

apstākļiem, notikumiem, problēmām, kas ietekmē Līguma precīzu un pilnīgu izpildi vai tā izpildi noteiktā laikā.

13. **[Ja apsaimniekotājs ir īpašnieks:** Apsaimniekotājs apņemas Zālāja atsavināšanas gadījumā informēt nākamo īpašnieku par Līguma saistībām un nepieciešamību nākamajam īpašniekam pārslēgt Līgumu ar DAP.]
14. **[Ja apsaimniekotājs ir lietotājs:** Apsaimniekotājs apņemas Zālāja lietošanas līguma izbeigšanas gadījumā informēt Zālāja īpašnieku vai, ja tiek noslēgts Zālāja lietošanas līgums ar citu lietotāju, informēt nākamo Zālāja lietotāju par Līguma saistībām un nepieciešamību īpašniekam vai nākamajam Zālāja lietotājam pārslēgt Līgumu ar DAP.]
15. Ja Līguma noslēgumā Zālājs ir sasniedzis Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopa kvalitātes līmeni, Apsaimniekotājs apņemas Zālāju pieteikt pastāvīgam atbalstam attiecīgajā brīdī spēkā esošā programmā pasākumos, kas vērsti uz bioloģiskās daudzveidības uzturēšanu zālajos.

III. Atbalsta maksājumi un izmaksas kārtība

16. Atbalsta maksājuma apmēru DAP nosaka vienu reizi gadā, par to paziņojot Apsaimniekotājam.
17. **[Rezultāta pieejā:** Atbalsta maksājuma apmēru nosaka atbilstoši zālāja kvalitātes līmenim attiecīgajā gadā.]
[Kombinētajā pieejā: Atbalsta maksājuma apmēru attiecīgajā gadā nosaka:
 - 17.1. īstenoto minimālo (obligāto) apsaimniekošanas pasākumu izmaksu apmērā, ja sasniegtais rezultāts, vērtējot Zālāja kvalitāti, ir mazāks nekā izmaksas par veiktajiem minimālajiem (obligātajiem) apsaimniekošanas pasākumiem;
 - 17.2. atbilstoši Zālāja kvalitātes līmenim, ja sasniegtais rezultāts, vērtējot Zālāja kvalitāti, ir lielāks nekā izmaksas par īstenotajiem minimālajiem (obligātajiem) apsaimniekošanas pasākumiem;
 - 17.3. Līguma 17.1. un 17.2. punktā noteikto pieeju piemēro atbilstoši faktiskajai izpildei, ja Apsaimniekotājs ir izpildījis vismaz 70% no attiecīgajā gadā ZAP plānoto minimālo (obligāto) apsaimniekošanas pasākumu izmaksu summas.]
18. Atbalsta maksājuma likmes atbilstoši Zālāja kvalitātes līmenim:

Līmenis	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	4. līmenis	5. līmenis
Likme EUR/ha	87	115	150	179	203

- 18.¹ **[Ja zālāju kopējā platība mazāka par 5 ha:** DAP sniedz Apsaimniekotājam ikgadēju papildu atbalstu monitoringa un apmācību īstenošanai, nodrošinot, ka atbalsts šajā pozīcijā sasniedz 70 euro gadā.
19. Katru gadu **līdz 30. septembrim** Apsaimniekotājs iesniedz DAP atskaiti par Zālāju (turpmāk – Atskaite), kas aizpildīta atbilstoši monitoringa metodikai, ietverot:
 - 19.1. informāciju par Zālājā veiktajiem apsaimniekošanas pasākumiem;
 - 19.2. monitoringa atskaiti.
20. Ja Apsaimniekotāja veiktā ikgadējā monitoringa rezultāti atšķiras no DAP vai tās autorizētas personas veiktā monitoringa rezultātiem, tad Zālāja kvalitātes līmeni nosaka pēc DAP vai tās autorizētas personas veiktā monitoringa rezultātiem.
21. Atbalsta maksājumu par kārtējo gadu izmaksā reizi gadā pēc Atskaites saņemšanas **līdz 31. decembrim**, ņemot vērā Līgumā noteiktos nosacījumus.
22. Atbalsta maksājumu pārskaita uz Līgumā norādīto Apsaimniekotāja norēķinu kontu.
23. DAP ir tiesības pagarināt Līguma 21. punktā noteikto apmaksas termiņu, ja no DAP neatkarīgu apstākļu dēļ ir kavēta izpilde no Līguma izrietošiem apmaksas priekšnosacījumiem.
24. Ja Apsaimniekotājs saņem jebkādu pārmaksu vai jebkādu maksājumu, uz kuru viņš nav tiesīgs (tai skaitā administratīvas kļūdas gadījumā), nepamatotā summa ir jāatmaksā DAP. Apsaimniekotājam ir pienākums pārbaudīt katru saņemto maksājumu un nekavējoties informēt DAP, ja Apsaimniekotājam ir pamats uzskatīt, ka ir notikusi kļūda.

25. Jebkādus maksājumus, kas pienākas DAP atbilstoši Līgumam, DAP ir tiesības ieturēt no Apsaimniekotājam izmaksājamās summas.

IV. Atbildība

26. Ja Apsaimniekotājs 2023. gadā Zālāja apsaimniekošanu uzsāk bez saskaņošanas ar DAP, DAP ir tiesības ieturēt 10% no attiecīgā Zālāja atbalsta maksājuma par 2023. gadu.
27. Ja Apsaimniekotājs nepiedalās mācībās par zālāju bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, DAP ir tiesības ieturēt 10% no attiecīgā gada atbalsta maksājuma summas un 30% - atkārtotā gadījumā.
28. Ja Apsaimniekotājs kavē atskaites par Zālāju iesniegšanu DAP, par katru nokavējuma dienu Apsaimniekotājam var tikt piemērots līgumsods 0,5% no attiecīgā Zālāja atbalsta maksājuma par attiecīgo gadu, bet ne vairāk kā 10% no attiecīgā Zālāja atbalsta maksājuma par attiecīgo gadu. Līgumsodu nepiemēro par laiku, kurā DAP ir uzdevis precizēt atskaiti par Zālāju.
29. Ja Apsaimniekotājs neiesniedz DAP atskaiti par Zālāju, tad DAP neizmaksā Apsaimniekotājam attiecīgā Zālāja atbalsta maksājumu par attiecīgo gadu. Monitoringa atskaiti uzskata par neiesniegtu, ja tā DAP nav saņemta 30 (trīsdesmit) kalendāra dienu laikā pēc Līgumā 19. punktā noteiktā termiņa.
30. DAP ir tiesības prasīt Apsaimniekotājam atmaksāt visu iepriekš par Zālāju saņemto atbalsta maksājumu summu šādos gadījumos:
- 30.1. ja Zālāja kvalitāte pasliktinās zem kritiskā sliekšņa;
 - 30.2. ja DAP nav iespējams piekļūt Zālājam monitoringa veikšanai Apsaimniekotāja vainas dēļ;
 - 30.3. ja Apsaimniekotājs, piesakoties dalībai programmā, Līguma slēgšanas vai Līguma darbības laikā sniedz DAP nepatiesu informāciju, tai skaitā dokumentus vai apliecinājumus;
 - 30.4. ja Apsaimniekotājs pārkāpj būtiskus Līguma noteikumus, piemēram interešu konflikta novēšanas prasības vai dubultā finansējuma novēršanas prasības;
 - 30.5. ja pēc Apsaimniekotāja vēlmes Zālāju izslēdz no Līguma un/vai Līgumu izbeidz;
 - 30.6. **[Ja īpašnieks:** ja Apsaimniekotājs Zālāju atsavina vai nodod lietošanā citai personai un Līgumu nepārjauno uz citu personu;]
 - 30.7. **[Ja lietotājs:** ja izbeidz Līguma 2. punktā minēto līgumu par zemes lietošanu un Līgumu nepārjauno uz citu personu;]
31. Papildus citur Līgumā noteiktajam, DAP ir tiesības izslēgt Zālāju no dalības Programmā šādos gadījumos:
- 31.1. ja Zālāja kvalitāte pasliktinās zem kritiskā sliekšņa;
 - 31.2. ja DAP nav iespējams piekļūt Zālājam monitoringa veikšanai, Apsaimniekotāja vainas dēļ;
 - 31.3. **[Kombinētajā pieejā:** ja Apsaimniekotājs nesaskaņo vai vilcinās saskaņot ZAP ilgāk par 30 (trīsdesmit) kalendāra dienām no ZAP sākotnējā priekšlikuma saņemšanas;]
 - 31.4. **[Ja īpašnieks:** ja Apsaimniekotājs Zālāju atsavina vai nodod lietošanā trešajai personai un Līgumu nepārjauno uz citu personu;]
 - 31.5. **[Ja lietotājs:** ja izbeidz Līguma 2. punktā minēto līgumu par zemes lietošanu un Līgumu nepārjauno uz citu personu.]
32. Papildus citur Līgumā noteiktajam, DAP ir tiesības vienpusēji izbeigt Līgumu šādos gadījumos:
- 32.1. ja Apsaimniekotājs, piesakoties dalībai programmā, Līguma slēgšanas vai Līguma darbības laikā sniedz DAP nepatiesu informāciju, tai skaitā dokumentus un/vai apliecinājumus;
 - 32.2. ja Apsaimniekotājs pārkāpj būtiskus Līguma noteikumus, piemēram interešu konflikta novēšanas prasības vai dubultā finansējuma novēršanas prasības.
33. Par Zālāja kvalitātes pasliktināšanos zem kritiskā sliekšņa uzskata gadījumu, kad Zālājs atbilstoši sertificēta zālāju biotopu eksperta vērtējumam vairāk nekā 30% platībā Apsaimniekotāja negatīvās darbības vai bezdarbības rezultātā Līguma darbības laikā ir būtiski negatīvi ietekmēts un nav iespējama ātra tā iepriekšējā stāvokļa atjaunošana, tajā skaitā Zālājs ir:
- 33.1. uzarts vai citā veidā mehāniski negatīvi ietekmēts;
 - 33.2. apstādīts vai aizaudzēts ar kokiem vai krūmiem;

- 33.3. apbūvēts (uzbūvētas ēkas, ceļi, izrakts dīķis u.c.);
 - 33.4. ilgstoši un nerisināti applūdis (piemēram, nelikvidēts bebru appludinājums);
 - 33.5. nepiemēroti apsaimniekots (zāle smalcināta vai nenovākta u.c.).
34. **[Rezultāta pieejā:** Ja Zālāja kvalitāte pasliktinās salīdzinājumā ar sākumstāvokli (Līguma 9.1. punkts), tad DAP neizmaksā Apsaimniekotājam attiecīgā Zālāja atbalsta maksājumu par attiecīgo gadu. Zālāja kvalitāte ir pasliktinājusies salīdzinājumā ar sākumstāvokli, ja Zālāja kvalitāte ir samazinājusies vismaz par vienu līmeni un vismaz par 10 (desmit) punktiem vai, Zālājam ar sākumstāvokli 1.līmenī, ja tā ir samazinājusies līdz zemākajam punktu skaitam un vismaz par 10 (desmit) punktiem.]
- [Kombinētajā pieejā:** Ja Apsaimniekotājs izpilda mazāk par 70% no attiecīgajā gadā ZAP plānoto minimālo (obligāto) apsaimniekošanas pasākumu izmaksu summas, tad DAP ir tiesības izmaksāt atbalsta maksājumu atbilstoši Zālāja kvalitātes līmeņa likmei, no tās ieturot līgumsodu 20% apmērā, vai, ja turklāt Zālāja kvalitāte pasliktinās salīdzinājumā ar sākumstāvokli (Līguma 9.1. punkts), neizmaksāt Apsaimniekotājam attiecīgā Zālāja atbalsta maksājumu par attiecīgo gadu. Zālāja kvalitāte ir pasliktinājusies salīdzinājumā ar sākumstāvokli, ja Zālāja kvalitāte ir samazinājusies vismaz par vienu līmeni un vismaz par 10 (desmit) punktiem vai, Zālājam ar sākumstāvokli 1.līmenī, ja tā ir samazinājusies līdz zemākajam punktu skaitam un vismaz par 10 (desmit) punktiem.]
35. Ja Apsaimniekotājs kavē jebkura no Līguma izrietoša maksājuma apmaksas termiņu, tad Apsaimniekotājs maksā DAP nokavējuma procentus 0,3% no kavētā maksājuma summas par katru nokavējuma dienu.
36. Līguma 26.-28., 30.5.-30.7. un 34. punktā noteiktajos gadījumos, pastāvot objektīviem, attaisnojošiem un vienlīdzīgiem apstākļiem, DAP ir tiesības izvērtēt samazināt vai nepiemērot attiecīgo līgumsodu.
37. Līdzējs tiek atbrīvots no atbildības par daļēju vai pilnīgu saistību neizpildi, ja šī neizpilde radusies nepārvaramas varas (*force majeure*) ietekmes rezultātā, ko Līdzējs nevarēja paredzēt, novērst vai ietekmēt. Par minēto apstākļu iestāšanos 5 (piecu) kalendāra dienu laikā no šo apstākļu iestāšanās jāinformē otrs Līdzējs.
38. Līguma 26.-28. punktā noteiktā līgumsoda samaksa neatbrīvo Apsaimniekotāju no Līguma saistību izpildes.

V. Līguma termiņš un pirmstermiņa izbeigšana

39. Līgums stājas spēkā no brīža, kad to ir parakstījuši Līdzēji un ir spēkā līdz Līdzēju saistību izpildei.
40. DAP ir tiesības Zālāju atcelt no dalības Programmā, ja Zālāju iekļauj BDUZ atbalsta shēmā. Šādā gadījumā Apsaimniekotājam nav DAP jāatmaksā par Zālāju saņemtie atbalsta maksājumi un Apsaimniekotājs nesaņem Programmas atbalsta maksājumu sākot no tā gada 1. janvāra, kad Zālājs iekļauts BDUZ atbalsta shēmā.
41. Apsaimniekotājam ir tiesības izbeigt Līgumu vienpusēji, ja Apsaimniekotājs, izskatot monitoringa metodiku (Līguma 9.2. punkts), konstatē, ka nevar izpildīt tajā noteiktās prasības. Šādā gadījumā Apsaimniekotājam ir pienākums par to rakstiski informēt DAP 10 (desmit) darbdienu laikā no brīža, kad Apsaimniekotājs ir saņēmis monitoringa metodiku, bet ne vēlāk kā līdz 2023. gada 15. jūlijam.
42. DAP ir tiesības izbeigt Līgumu vienpusēji šādos gadījumos:
- 42.1. ja Līgumā noteiktajos gadījumos un kārtībā no dalības Programmā izslēdz vienīgo vai pēdējo Zālāju;
 - 42.2. ja Apsaimniekotājs nepiekrīt DAP rosinātajiem Līguma grozījumiem 30 (trīsdesmit) kalendāra dienu laikā pēc Līguma grozījumu priekšlikuma saņemšanas.
43. Visos gadījumos, kad pēc viena Līdzēja iniciatīvas Zālāju var izslēgt no dalības Programmā un/vai Līgumu var izbeigt, Zālājs ir uzskatāms par izslēgtu no dalības Programmā un/vai Līgums uzskatāms par izbeigtu no brīža, kad DAP ir nosūtījis Apsaimniekotājam attiecīgu rakstisku paziņojumu.
44. Ja Zālāju izslēdz no Līguma vai Līgumu izbeidz pirms termiņa, tad DAP nav pienākuma Apsaimniekotājam atmaksāt izdevumus par Zālāja apsaimniekošanas pasākumiem, kas attiecīgajā gadā faktiski īstenoti līdz brīdim, kad Zālājs izslēgts no Līguma vai Līgums izbeigts, izņemot Līguma 45. punktā noteikto gadījumu.

45. Līguma 42.2. punktā noteiktajā gadījumā **[Kombinētajā pieejā:** DAP atmaksā Apsaimniekotājam izdevumus par Zālāja minimālajiem (obligātajiem) apsaimniekošanas pasākumiem atbilstoši ZAP, kas attiecīgajā gadā faktiski īstenoti līdz Līguma izbeigšanai.] **[Rezultāta pieejā:** ja Līgumu izbeidz pēc 30. jūnija, DAP novērtē Zālāja kvalitātes līmeni un atbilstoši tam izmaksā atbalsta maksājumu. Ja Līgumu izbeidz pirms 30. jūnija, atbalsta maksājumu par attiecīgo gadu nemaksā.]

VI. Citi noteikumi

46. Līguma pielikumi, tajā skaitā ZAP, monitoringa metodika un to aktualizētās redakcijas, ir uzskatāmi par Līguma neatņemamu sastāvdaļu.
47. Jautājumos, kas nav atrunāti Līgumā, Līdzējiem ir saistoši Programmas nolikuma noteikumi.
48. Apsaimniekotājs piekrīt, ka DAP apstrādās Apsaimniekotāja personas datus, tādā kārtībā un apmērā, kāds ir nepieciešams un pietiekams, lai nodrošinātu Līguma un Projekta noteikumu izpildi.
49. Apsaimniekotājs apliecina, ka:
- 49.1. ir iepazinies ar Programmas nolikumu un tā noteikumus, ciktāl attiecināms, atzīst par sev saistošiem;
- 49.2. Līgumā plānotie Zālāja apsaimniekošanas pasākumi nav tikuši, netiek un netiks finansēti/līdzfinansēti no citiem Eiropas Savienības finanšu avotiem vai citiem ārvalstu finanšu instrumentiem, kā arī valsts un pašvaldību budžeta līdzekļiem, un Līgumā plānotie Zālāja apsaimniekošanas pasākumi nepārklājas ar pasākumiem, kas tiek finansēti citu Eiropas Savienības fondu specifisko atbalsta mērķu un citu ārvalstu finanšu instrumentu ietvaros, kā arī no valsts un pašvaldību budžeta līdzekļiem, un Apsaimniekotājs par Līguma izpildē plānotajiem Zālāja apsaimniekošanas pasākumiem neiesniegs pieteikumu finansēšanai/ līdzfinansēšanai no citiem finanšu avotiem;
- 49.3. Apsaimniekotājs nav atradies, neatrodas un izvairīsies no nonākšanas interešu konflikta situācijā ar DAP nodarbinātajiem, kas Programmā iesaistīti lēmuma pieņemšanas procesā attiecībā uz Apsaimniekotāju;
- 49.4. **[Ja apsaimniekotājs ir īpašnieks:** Līguma noslēgšanas brīdī, Zālājs nav pārdots vai citādi atsavināts kopā vai daļām, kā arī nav apgrūtināts ar jebkādam lietu vai saistību tiesībām, izņemot tās, kas uz Līguma noslēgšanas brīdi ir ierakstītas zemesgrāmatā.]
50. DAP ir tiesības rosināt grozīt Līgumu, grozījumu priekšlikumu iesniedzot Apsaimniekotājam vismaz 30 (trīsdesmit) kalendāra dienas iepriekš.
51. Līguma papildinājumi un grozījumi ir spēkā no brīža, kad tos ir parakstījuši abi Līdzēji, un kļūst par neatņemamu Līguma sastāvdaļu.
52. Līguma 50. un 51. punkts neattiecas uz ZAP, monitoringa metodiku un to aktualizētajām redakcijām.
53. Par vispārīgiem Līguma saistību izpildes jautājumiem, tai skaitā par ZAP saskaņošanu, Līdzēji vienojas sarakstīties elektroniski bez elektroniskā paraksta. Šis noteikums neattiecas un brīdinājumiem vai paziņojumiem par Līguma saistību izpildes pārkāpumiem un Līguma izbeigšanu.
54. Līdzēju kontaktinformācija savstarpējai saziņai:
- 54.1. Ar DAP sazināties var uz e-pastu zieduplavas@daba.gov.lv, kā arī administratīvos jautājumos uz tālruni ... un Zālāja apsaimniekošanas jautājumos uz tālruni ...;
- 54.2. Ar Apsaimniekotāju sazināties var uz e-pastu ... un tālruni
55. Ja Līdzējam mainās Līguma VII. nodaļā noteiktie rekvizīti vai Līguma 54. punktā noteiktā kontaktinformācija, tad Līdzējs nekavējoties, ne vēlāk kā 1 (vienas) darbdienas laikā, par to rakstveidā paziņo otram Līdzējam. Ja Līdzējs šo pienākumu neveic, tad uzskatāms, ka otrs Līdzējs ir pilnībā izpildījis savas saistības, lietojot Līgumā esošo informāciju par Līdzēju.
56. Starp Līdzējiem radušās domstarpības un strīdus Līdzēji risina pārrunu ceļā. Ja Līdzēji 30 (trīsdesmit) kalendāra dienu laikā nevar vienoties pārrunās, strīdu izšķir Latvijas Republikas tiesā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

57. Līgums ir sastādīts un parakstīts elektroniskā dokumenta veidā. Katrs Līdzējs glabā vienu Līguma eksemplāru.

VII. Līdzēju rekvizīti un kontaktinformācija

DAP:

Dabas aizsardzības pārvalde

Reģ. Nr. 900090099027

Baznīcas iela 7, Sigulda,

Siguldas novads, LV-2150

...

...

Apsaimniekotājs:

...

...

...

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu